

Styre: Universitetsstyret
Styresak: 68/20
Møtedato: 28.05.2020

Dato: 14.05.2020
Arkivsaksnr: 2007/5229

Sars-senteret – Oppnevning av nytt styre

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 14/15 Oppnevning av nytt styre og regler for ansettelsesprosedyre ved Sars- senteret.
- Styresak 62/14 Overføring av Sarssenteret fra Uni Research til UiB
- Tilsettingssak direktør /19

Saken gjelder:

Sarssenteret er i en endringsprosess med rekruttering av direktør, oppnevning av et nytt styre og endrede økonomiske rammebetingelser. Styret får seg her forelagt en plan for hvordan UiB skal arbeide med å etablere nye rammebetingelser for senteret når dagens finansiering med Forskningsrådet utløper i 2022.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret tar redegjørelse om status for Sarssenteret til orientering.

Universitetsstyret oppnevner følgende styre for Sarssenteret:

- Prorektor/Professor Margareth Hagen, leder
- Professor Petter Erling Bjørstad (ut 2020)
- Professor Nils Gunnar Kvamstø
- Dr Silke Schumacher, Director International Relations, EMBL Heidelberg

Kjell Bernstrøm
Universitetsdirektør

14.05.2020/Steinar Vestad/Tore Tungodden

Vedlegg:

1. Saksframstilling
2. Avtale med EMBL

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
68/20

Møtedato:
28.05.2020

Arkivsaksnr:
2007/5229

Sars-senteret – Oppnevning av nytt styre

Bakgrunn

Sars-senteret ble etablert i 1997 med midler fra Universitetet i Bergen, Forskningsrådet og Kunnskapsdepartementet. Senteret var til 2014 organisert som en avdeling i Uni Research (nå Norce). Siden 2003 har senteret vært partner i European Molecular Biology Laboratory ([EMBL](#)). I sak 62/14 ble senteret vedtatt overført til UiB og lagt direkte under universitetsledelsen.

Senteret har hatt en Scientific Advisory Committee (SAC) med leder og 6 medlemmer som har ansvar for å rådgi og evaluere senterets vitenskapelige aktivitet. Senteret har om lag 50 ansatte.

Senteret er nå i en fase med en rekke endringsprosesser og universitetsledelsen har hatt møte med ledelsen i EMBL og medlemmer av SAC 26.3 og 4.5 for å orientere om universitetets planer for senteret. Det arbeides med å rekruttere ny direktør og det er behov for å oppnevne et nytt styre som skal arbeide med å klargjøre rammebetingelsene for senteret de kommende årene.

Vi vil i denne saken redegjøre for status for dette arbeidet og foreslå plan for oppnevning av et nytt styre.

Organisering

Sars-senteret er et senter med høy vitenskapelig kvalitet og produksjon. Midtveiseevalueringen pekte imidlertid på at fagmiljøet i for liten grad samarbeider med andre relevante fagmiljøer ved universitetet. Det er heller ikke samarbeid om infrastruktur og senteret er frikoblet Det matematiske naturvitenskapelige fakultet og direkte underlagt universitetsledelsen.

I lys av både finansielle og organisatoriske forhold er det behov for å gjennomgå organisasjonsstrukturen med sikte på en bedre integrering i universitetets øvrige fagmiljø på feltet.

Oppnevning av nytt styre

Som en del av overføringen til UiB ble det i 2014 opprettet et styre for senteret med følgende sammensetning:

- Professor Dag L Aksnes, leder
- Professor Petter Erling Bjørstad
- Dr. Silke Schumacher, Director International Relations, EMBL Heidelberg

Administrasjonssjefen ved Sars-senteret er styrets sekretær.

Styret fikk følgende mandat:

1. Styret skal ivareta partnerskapet mellom European Molecular Biology Laboratory (EMBL) og Sars-senteret ved Universitetet i Bergen og ivareta den formelle dialogen mellom Sars-senteret og Universitetet i Bergen.

2. Styret skal gi råd i strategiske og ressursmessige spørsmål relatert til aktiviteten beskrevet i samarbeidsavtalen mellom EML og UiB. Styret skal for øvrig behandle enkeltsaker av prinsipiell og strategisk betydning for senteret.
3. Styret består av tre medlemmer hvorav ett av disse medlemmene kommer fra EMBL. Et av medlemmene skal være en fremragende forsker. Direktøren for Sarsenteret har anledning til å møte som observatør. Styret skal ikke ha noen formell kobling til fakultetene ved UiB.
4. Styret for Sarsenteret har ansettelsesmyndighet for alle vitenskapelige stillinger som er knyttet til senteret. To representanter for tjenestemennene tiltrer styret når det behandler ansettelsessaker. Styret selv ansetter forskningsgrupeledere, etter innstilling fra direktøren og etter forslag fra SAC. Styret kan beslutte å delegerer ansettelsesmyndighet for andre vitenskapelige stillinger ved senteret til et ansettelsesutvalg.

Dag Aksnes har gitt beskjed om at han ikke ønsker å fortsette som leder og i en situasjon der både finansiering og organisering må gjennomgås er det behov for å etablere et nytt styre med tyngre institusjonell forankring. Det foreslås at det nye styret får følgende sammensetning:

- Prorektor/Professor Margareth Hagen, leder
- Professor Petter Erling Bjørstad (ut 2020)
- Visedekan/Professor Nils Gunnar Kvamstø
- Dr Silke Schumacher, Director International Relations, EMBL Heidelberg

Når Petter Erling Bjørstad fratrer ved fylte 70 år skal styret suppleres med en faglig sterk forsker innenfor senterets fagområder.

Som et tillegg til eksisterende mandat foreslås følgende punkt for det nye styret;

- Styret får i oppdrag i løpet av 2020 å følge opp midtveisevalueringen, arbeide for videre finansiering og utarbeide forslag til nye faglige, organisatoriske og økonomiske rammer for senteret. Forslaget må inkludere plan som sikrer bedre integrering av senteret i UiB og riktig dimensjonering av senteret.

Finansiering

Sarsenteret er finansiert gjennom basisbevilgning fra universitetet, der deler av bevilgningen utgjøres av en øremerking fra Kunnskapsdepartementet, en 10-årig bevilgning fra Forskningsrådet og bidrags- og oppdragsinntekter (BOA).

Senterets budsjett i 2020 er 73,3 mill. kroner, hvorav 29 mill. kroner er BOA inntekter, jf. tabell 1.

Tabell 1. Budsjett 2020 Sarssenteret

Grunnbevilgning (UiB)	44 527
Bidragmidler NFR	26 519
Bidragmidler EU	4 869
SUM	75 915

Av senterets grunnbevilgning på 44,5 mill. kroner kan vel 16,3 mill. kroner relatere seg til øremerkede midler fra Kunnskapsdepartementet gitt i perioden 2001-2003. Resterende 28,2 mill. kroner er UiBs egenandel inn i senteret.

Av bevilgningen fra Forskningsrådet på 26,5 mill. kroner er vel 19,5 mill. kroner relatert til det 10 årige driftstilskuddet. Resterende bevilgning er knyttet til forskningsprosjekter. Senteret er i tillegg budsjettet med 4,9 mill. kroner i prosjektmidler fra EU.

Den 10-årige bevilgningen fra Forskningsrådet utløper i 2022. Universitetsledelsen har vært i dialog med ledelsen i Forskningsrådet og fått avklart at det ikke er realistisk å få videreført en øremerket bevilgning til senteret for en ny periode.

Et inntektsbortfall i 2023 på 19,5 mill. kroner vil utgjøre 26% av senterets finansiering og gi betydelige endringer i senterets rammebetingelser. Dersom senteret ikke lykkes med å øke de eksterne inntektene må aktiviteten ved senteret dimensjoneres til et lavere nivå.

Rekruttering av direktør

I høst ble det startet en prosess for å rekruttere ny direktør til senteret og universitetsstyret gjorde vedtak om tilsetting i sak 93/19. Universitetsledelsen vil orientere nærmere om status for rekrutteringsprosessen i møtet.

Avtaleverk

Sarssenterets EMBL-status er regulert i et eget avtaleverk mellom UiB og EMBL som detaljerer organisasjonsmodell, antall forskningsgrupper og økonomiske rammer. Dersom det skal være mulig å videreføre senteret fra 2023 forutsetter dette at EMBL og UiB kommer til enighet om en revidert avtale som sikrer universitetet frihet til å reorganisere senteret innenfor universitetet og dimensjonere aktiviteten i henhold til realistiske økonomiske rammer.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Sarssenteret har en sterk faglig posisjon innenfor det marine feltet ved UiB. Universitet har bidratt med en betydelig basisfinansiering til senteret under forutsetning av det også er tilsvarende eksterne inntekter fra Forskningsrådet regulert i en langsiktig avtale. Dersom det varslede bortfallet av inntekter fra Forskningsrådet ikke erstattes med andre inntekter, vil dette kunne ha betydning for dimensjonering av senteret. Tilpasning av senterets aktivitet til nye rammebetingelser vil derfor bli en viktig oppgave for det nye styret. Andre viktige oppgaver vil være oppfølging av senterets midtveisevaluering fra 2017.

Dette betyr også at UiB må fortsette dialogen med EMBL om ny organisering med formål å sikre videre EMBL-status og forløse det faglige potensialet som ligger i en slik videreføring. Det er viktig å understreke at EMBL-status ikke er avhengig av en bestemt organisering av senteret. Det finnes andre EMBL-senter i Norge som har annen organisering og en viktig oppgave for det nye styret er å finne fram til en egnet modell som både kan ivareta UiB og EMBL sine interesser på en god måte.